

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 14 Ağustos 2025

Sayı: 13504

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

32786

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel Emre
İstanbul Milletvekili

Son yıllarda Türkiye'de yaz aylarında büyük orman yangınları yaşanmakta; bu yangınlar, sadece ekolojik değil, aynı zamanda ekonomik ve toplumsal bir yıkıma da yol açmaktadır. Yangınlarla mücadelede koordinasyon eksikliği, yeterli hava aracı ve ekipman bulunmaması, yerel halk ve sivil toplumun sürece "belirli bir koordinasyon ve plan çerçevesinde" dahil edilmemesi gibi yapısal sorunlar dikkat çekmektedir.

Dünyada başarılı orman yangını yönetimi uygulayan Kanada, Avustralya ve İspanya gibi ülkelerde çok aktörlü, bilimsel temelli ve güçlü kurumsal yapılara sahip modeller geliştirilmektedir. Türkiye'de ise mevcut yangın politikalarının yetersiz olduğu, buna karşılık büyük yangınlardan sonra ormanlık alanların turizm ve maden yatırımlarına açıldığı yönünde kamuoyunda ciddi bir güven sorunu oluşmuştur.

Ayrıca;

28 Temmuz 2025 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısı sonrasında Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın, "30 büyükşehirimiz var. İtfaiyecilik büyükşehirlerin işidir. Büyükşehirler birimlerini en ideal şekilde kurmak suretiyle bu işi üstlenecektir" şeklindeki açıklaması, orman yangınlarıyla ilgili görev ve yetki paylaşımında yaşanan kurumsal karmaşayı açık biçimde ortaya koymuştur.

Oysa mevcut yasal düzenlemelere göre; büyükşehir belediyeleri yangın ve doğal afetlerde destek ve koordinasyon sağlamakla yükümlü olsa da, orman yangınlarıyla doğrudan mücadele, orman sınırları içerisindeki yangınlara müdahale, önleme, erken uyarı ve hava desteği gibi asli görevler Tarım ve Orman Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü'ne aittir. Bu açıklama, devletin farklı kurumları arasında yangınla mücadele konusunda halen netleşmemiş bir görev ve sorumluluk dağınıklığı olduğunu, dolayısıyla kurumsal koordinasyon eksikliğinin yapısal bir sorun haline geldiğini gözler önüne sermektedir.

Bu Bağlamda;

- 1- Son on yıllık Türkiye genelinde çıkan orman yangınlarının toplam sayısı, yanan alan miktarı (hektar) ve bölgesel dağılımı nedir?
- 2- "Yangın sonrası alanlar yeniden yeşillendiriliyor" şeklindeki kamu açıklamalarına karşın, 2019-2024 yılları arasında yanan alanların ne kadarı gerçekten ağaçlandırılmıştır? Bu alanlara hangi tür ağaçlar dikilmiştir, ne kadarlık kısmında yapılaşma veya alternatif kullanım izni verilmiştir?
- 3- Türkiye'de yangınların erken tespiti için uydu destekli izleme sistemleri, yangın tehlike derecelendirme haritaları veya önleyici kontrollü yakma gibi modern uygulamalar yapılmış mıdır?

- 4- Yerel halkın, orman köylülerinin ve sivil toplum kuruluşlarının yangınla mücadele süreçlerine aktif olarak katılımını sağlamak amacıyla herhangi bir ulusal eğitim veya gönüllü seferberlik programı başlatılmış mıdır?
- 5- Yangın anında müdahale için Orman Genel Müdürlüğü, AFAD, belediyeler ve diğer kurumlar arasında resmî ve sürekli bir koordinasyon protokolü var mıdır?
- 6- Her yıl mart ayı sonuna kadar "Orman Yangınlarının Önlenmesi ve Söndürülmesinde Görevlilerin Görecekları İşler Hakkındaki Yönetmelik" gereğince illerde Vali, ilçelerde Kaymakamların başkanlığınca "Orman Yangınları ile Mücadele Komisyonu" toplansa da bu komisyonun etkin, planlı ve koordinasyon çerçevesinde çalışmadığı aşikardır. Bu nedenle Bakanlığınız bünyesinde "Orman Yangınlarıyla Mücadele ve Koordinasyon Başkanlığı" benzeri, sadece yangınla mücadeleye odaklanmış, bütçesi ve personeli olan bağımsız, AFAD, Belediyeler ve ilgili diğer kamu ve sivil toplum kurumlarıyla belirli bir plan çerçevesinde koordine edecek bir yapı kurmayı planlıyor musunuz?
- 7- İklim değişikliği nedeniyle yangın sezonunun 3 aydan 6 aya kadar uzadığı ve bu durumun önümüzdeki yıllarda daha da şiddetleneyeceği bilimsel raporlarla ortaya konmuştur. Bu gelişmeler ışığında Bakanlığınız, araç kiralama yöntemine devam etmek yerine kalıcı bir **yangın söndürme hava filosu** kurmayı planlamakta mıdır? Ayrıca yangınla **karadan müdahalenin** başarıya ulaşabilmesi için eğitimli personel sayısının artırılması, yerel halkın sürece dâhil edilerek koordinasyon içinde çalıştırılması ve ekipman yeterliliğinin sağlanmasına yönelik kapsamlı, uzun vadeli bir program veya eylem planı hazırlanmakta mıdır?
- 8- 2019–2024 yılları arasında orman yangını sonrası "orman vasfını yitirdiği" gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkarılan toplam alan miktarı ne kadardır? Bu alanların kaç turizm tesisi, maden sahası, enerji santrali veya konut projesi için tahsis edilmiştir?
- 9- 2021 yılında yayımlanan 7334 sayılı kanunla birlikte yangın sonrası alanların Kültür ve Turizm Bakanlığı'na tahsis edilmesi uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda bugüne kadar kaç ormanlık alan bu şekilde tahsis edilmiştir? Bu alanların illere göre dağılımı, büyüklüğü ve tahsis gerekçeleri nelerdir?
- 10- Tarım ve Orman Bakanlığı envanterinde yangın söndürmeye uygun kaç adet uçak, helikopter ve İHA bulunmaktadır? Bu araçların kaç tanesi aktif, kaç kiralık veya başka kurumlardan temin edilmiştir?
- 11- Bakanlığınız tarafından orman yangınlarıyla mücadele amacıyla son beş yılda (2019–2024) kiralanan hava araçları, kara araçları ve teknik ekipmanlar için yıllık bazda ne kadar ödeme yapılmıştır? Hangi firmalarla, hangi koşullarda, kaç adet araç için sözleşme imzalanmıştır? Söz konusu ihaleler açık usulle mi yapılmıştır, yoksa pazarlık usulüyle mi gerçekleştirilmiştir?